

Tiedonkulku hyvinvointi- alueiden ja palveluntuottajien välillä

29.1.2026 ATK-päivien senaattoreiden
tapaaminen

Pirjo Vuorikallas

Kan
ta

Sisällys

- Tieto kulkee Kannan kautta –tilanne nyt
- Mihin olemme menossa
 - Otteita vuoden 2026 kehittämisestä tiedon kulun näkökulmasta
 - EHDS
- Yhteistyössä tehty tiekarttatyö ja sen jatko

Kannan ensisijainen tehtävä on varmistaa, että tieto seuraa asiakasta.

Kanta ei ole, eikä ole ollut, pelkkä arkisto.

1.1.2024 voimaantulevassa asiakastietolaissa arkistopalvelujen nimet vaihdettu asiakastietovarannoksi kuvaamaan palvelun luonnetta

AsTL 159/2007 perustelut: ”.. Järjestelmä, jossa turvataan potilastiedon oikea-aikainen ja tietoturvallinen tiedonsaanti hoitotilanteessa.”

Tietojen hyödyntäminen Kanta palveluista asiakkaan hoito- ja palveluprosessissa on ollut alusta asti ohjaavana periaatteena

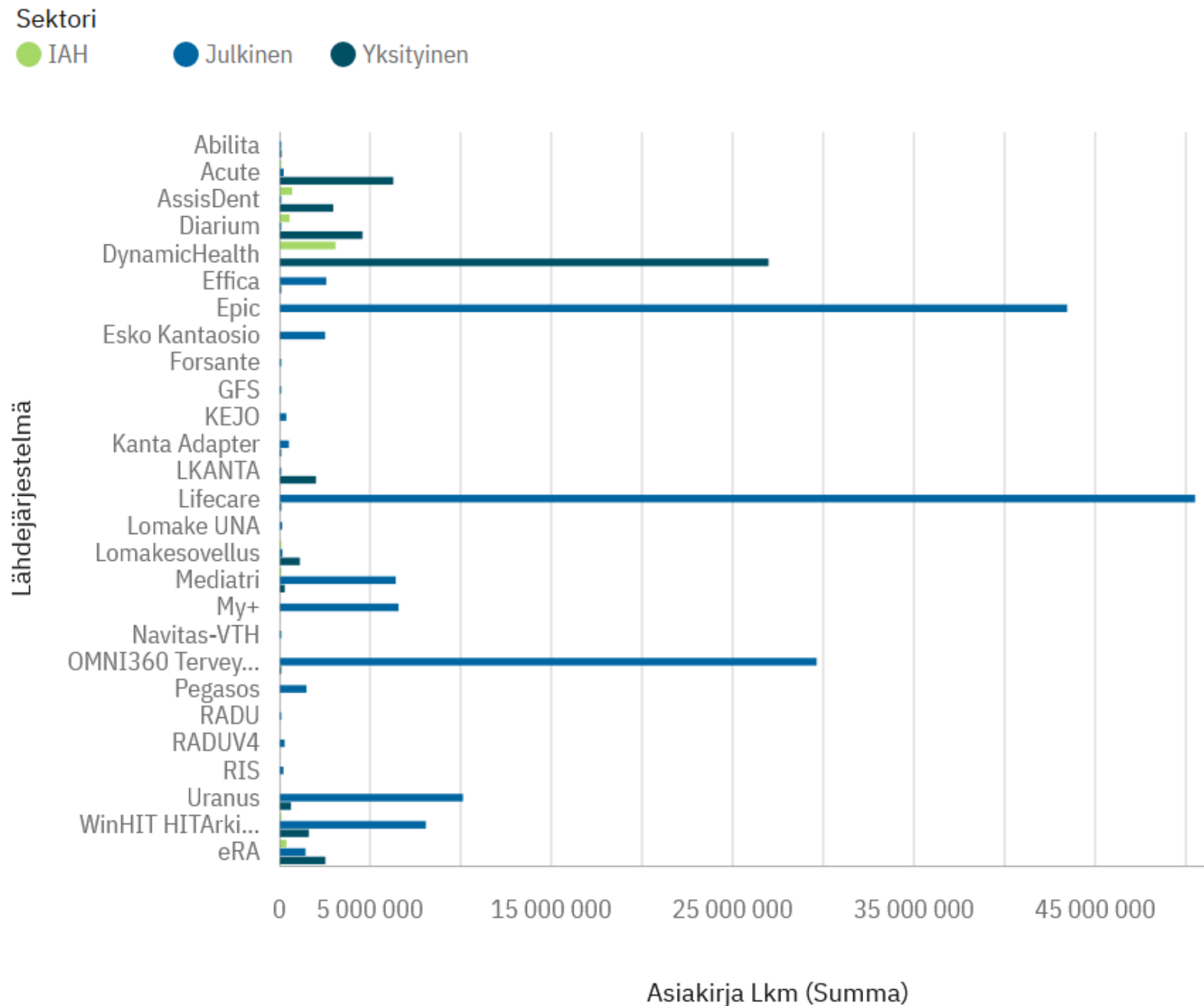
Kanta-palvelun kiistaton etu on, että myös lakisääteinen arkistointivelvoite täyttyy ilman erillisiä toimia samalla tiedon hyödyntämisen infrastruktuurilla.

Kanta-palvelujen tietomäärät ja tietojen hyödyntämisen tilanne

[Tilastot Kanta-palveluista | Kelan tietotarjotin.fi](#)

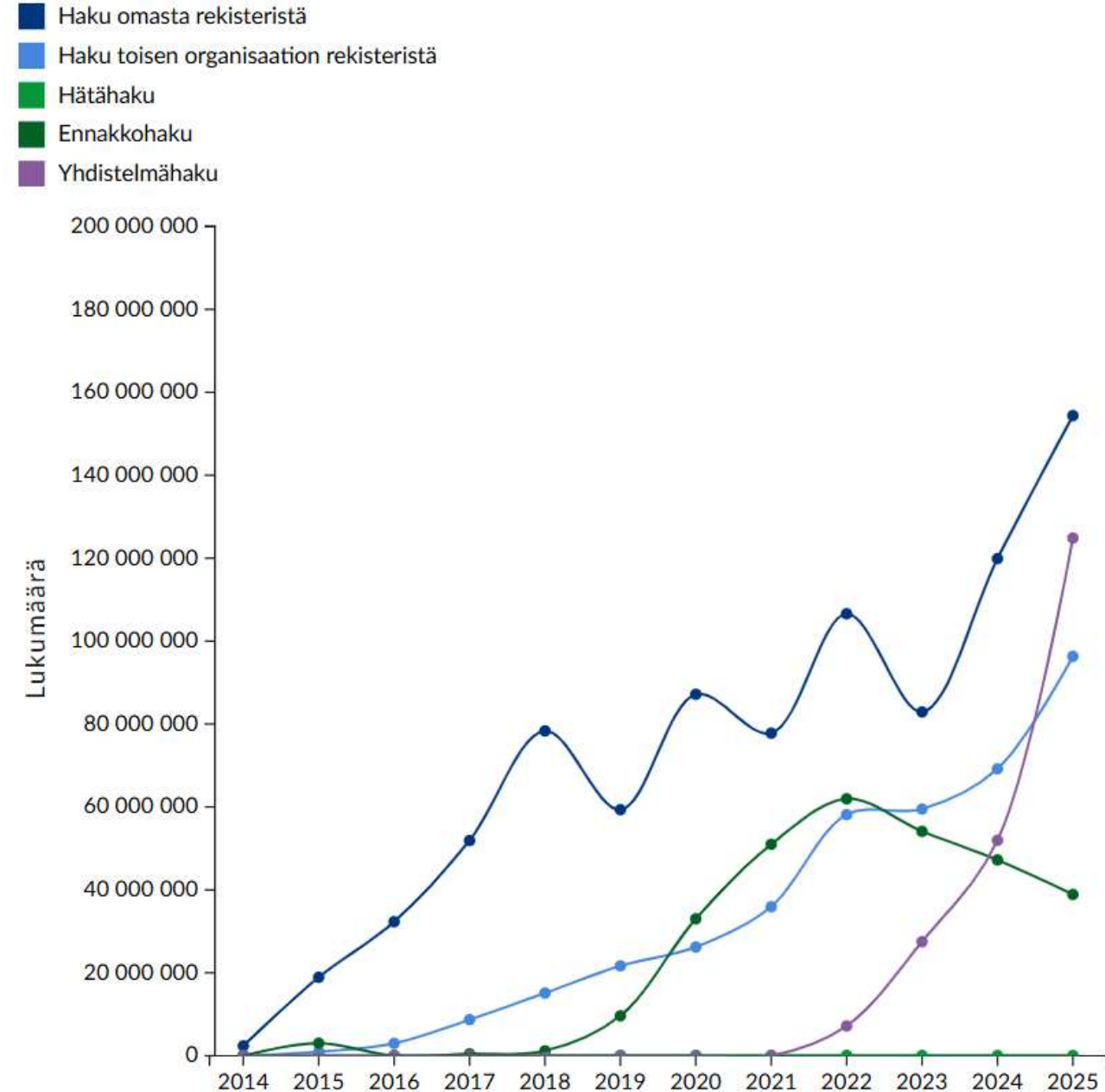
Kanta terveydenhuollon tilannetta v. 2025 lopussa

- Potilastietovarantoon tallensi potilastietoja 15 400 eri rekisterinpitäjää vuonna 2025
 - 4,6 mrd potilasasiakirjaa
 - 6,9 milj. henkilöstä
- Vuoden 2025 aikana Kuva-aineistojen tietovarannossa olevien tutkimusten määrä kasvanut n. 3 miljoonalla, kuvien määrä vajaalla miljardilla
 - 14 milj. tutkimusta
 - 3,8 mrd. kuvaa/kuvasarjaa

Tietojen haku Kannan Potilastietovarannosta

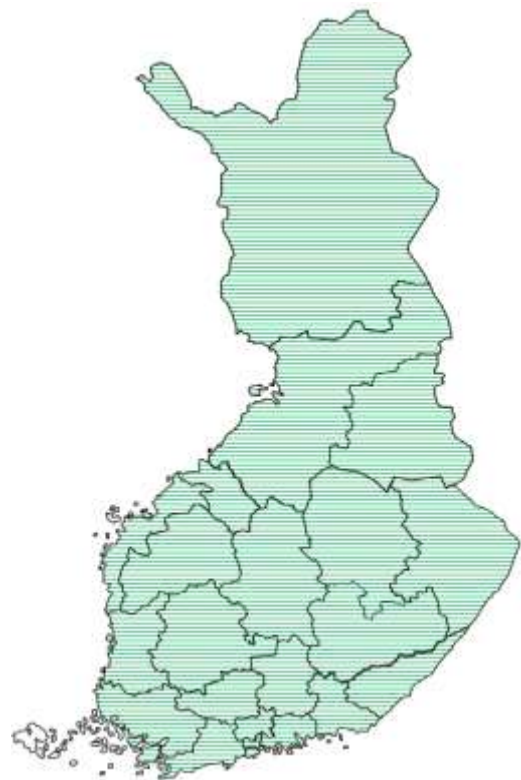
- Ammattilaisten tekemät tietojen haut Potilastietovarannosta toisesta terveydenhuollon organisaatiosta on nelinkertaistunut viimeisen viiden vuoden aikana
 - 26 miljoonaa hakukertaa vuonna 2020
 - 96 miljoonaa hakukertaa vuonna 2025
- Vuonna 2025 eri hakujen kokonaismäärä kasvoi 30% vuodesta 2024

Sosiaalihuollon asiakastietovarannon tilannekuva

27.1.2026

Kaikki hyvinvointialueet ovat liittyneet Sosiaalihuollon asiakastietovarantoon – **käytössä ei kuitenkaan ole vielä liittymisvelvoitteen mukaista järjestelmää**

- Yksityisistä sosiaalihuollon palvelunantajista käyttöönottokokeen on tehnyt 52 / 6623 kpl.
- Liittymishakemuksen on tehnyt 317 kpl yksityistä sosiaalihuollon palvelunantajaa.

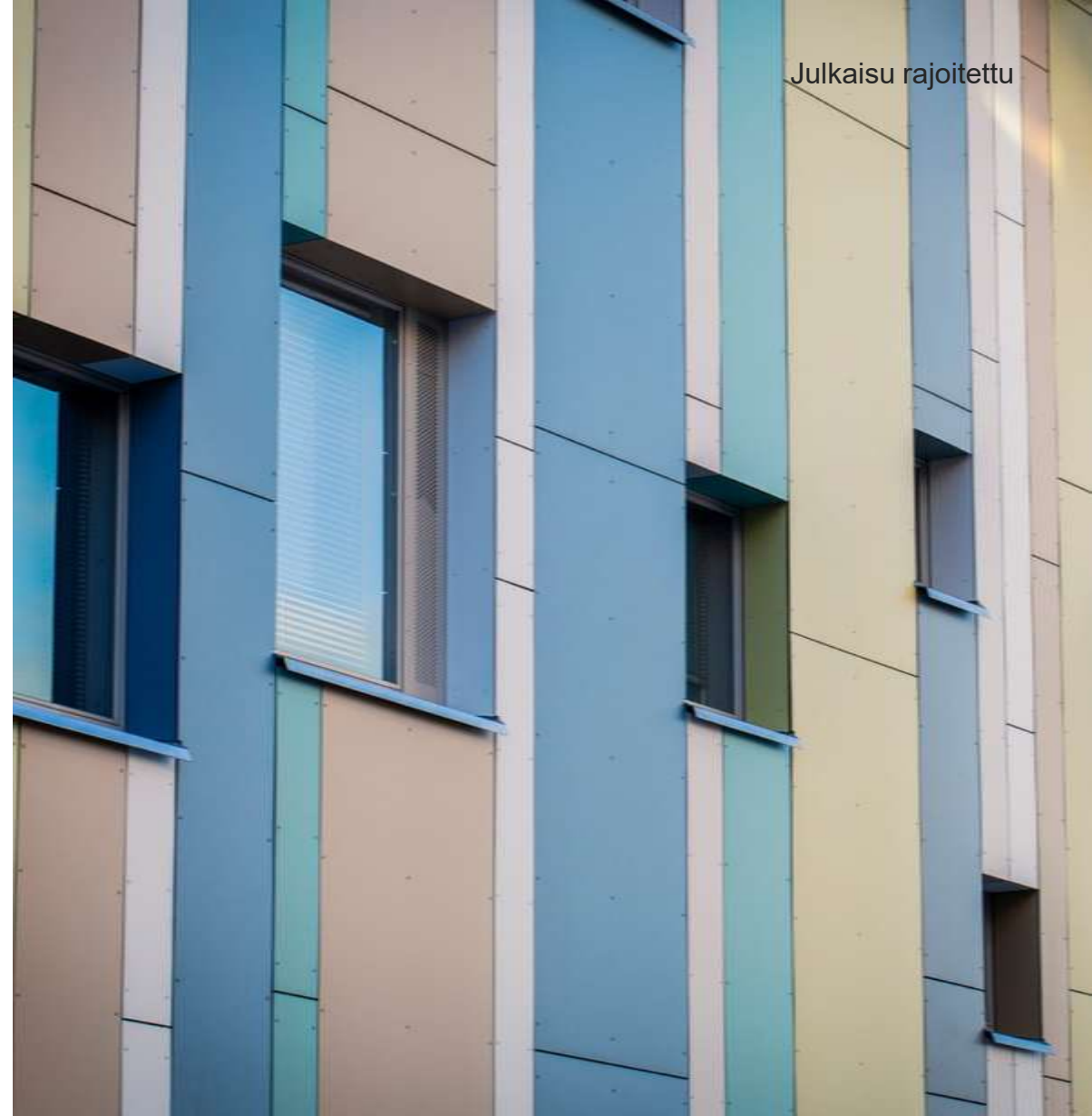
Tiedot THL:n kansalliseen sosiaalihuollon seurantarekisteriin koostuvat jo Kanta-palveluihin tallentuvista tiedoista

Tallennettujen asiakirjojen määrä

- **Tallennettuja asiakirjoja:**
 - yli 150,2 milj. asiakirjaa
 - sis. toisen tai myöhemmän vaiheen asiakasasiakirjoja lähes 5,7 milj. kpl
 - yli 2,2 milj. asiakkaasta
- **Tallennettuja tahdonilmaisuja OmaKannassa** (voimassa olevat):
 - Luovutusluvut 59 739 kpl
 - Luovutuskiellot 6721 kpl

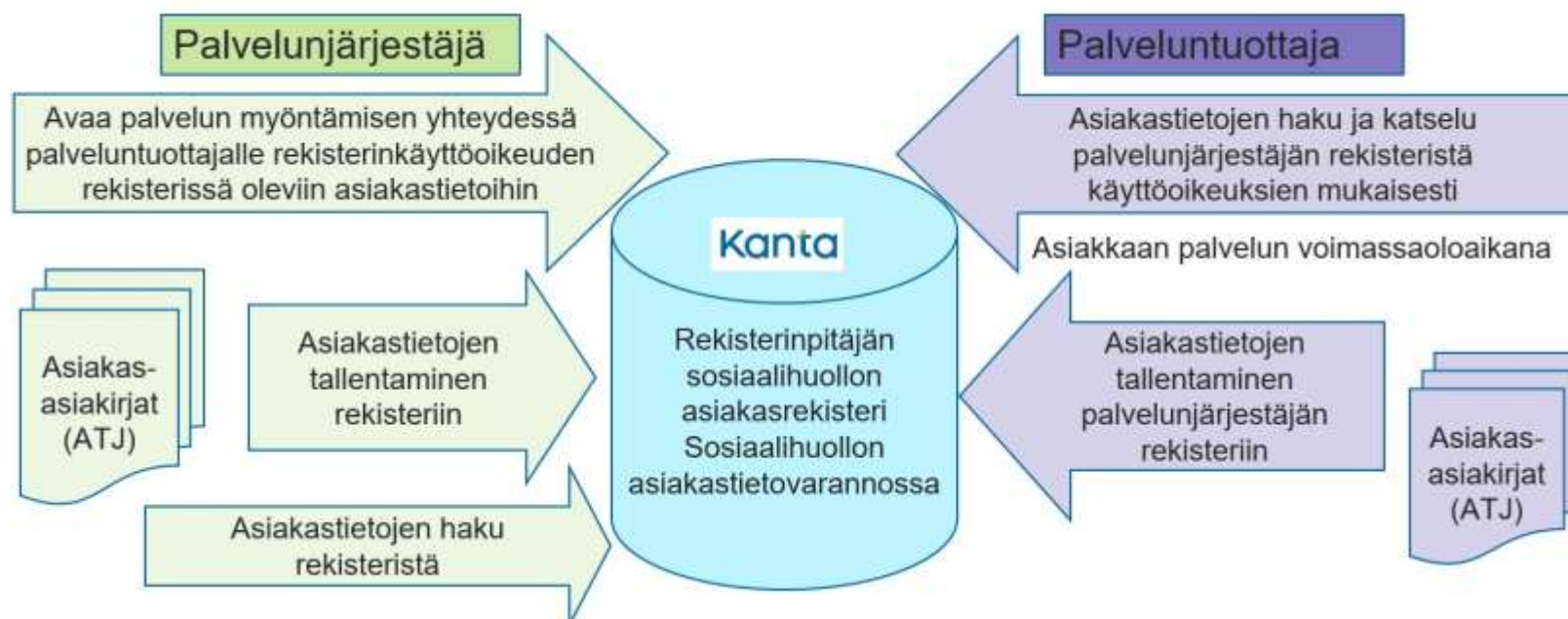
Asiakastietojärjestelmien kehityksen tilanne 27.1.2026

- [Sosiaalihuollon asiakastietovarannon tilanne \(kanta.fi\)](#)
 - [Yhteenveto testatuista rakenteisista asiakirjoista \(xlsx\)](#)
- 2/8 asiakastietojärjestelmällä on asiakastietolain liittymisvelvoitteen täyttävä sertifikaatti
- 5/8 asiakastietojärjestelmällä on 2. vaiheen mukainen sertifikaatti
- 1/8 tietojärjestelmätoimittaja aikoo toteuttaa suoraan asiakastietolain liittymisvelvoitteen täyttävän järjestelmän ilman osatoteutuksia

Kanta HVAiden ostopalvelujen tukena

- Terveydenhuollossa: [Ostopalvelun valtuutus - Kanta.fi](#)
 - Hyödynnettävissä myös kuvantamisessa ja seulonnoissa, lisätietoja: [Infotilaisuus seulontatutkimusten tallentamisesta Kantaan - Sote-ammattilaiset - Kanta.fi](#)
- Sosiaalihuollossa: [Sosiaalihuollon rekisterinkäyttöoikeus - Kanta.fi](#)

Kanta-tiedonvälitys on reaaliaikaista

Kanta-palvelusta johtuvat tiedonvälityksen viiveet ovat olemattomia.

Tiedot ovat haettavissa kaikille Kannan käyttäjille HETI niiden tallennuksen jälkeen

Keskimääräiset vasteajat
Potilastiedon arkistossa ovat tallennukselle alle sekunnin ja haulle alle 1,5 sekuntia.

Asiakastietolaki edellyttää, että tiedot tallennetaan Kanta-palveluun viivytyksettä

Käytössä on välittömästi tietoja Kantaan tallentavia ja hyödyntäviä järjestelmiä
Tämä malli mahdollinen muillekin

Miten toimitte paikallisesti?

Mitä uutta on tulossa?

[Ota seurantaan uudet kehittämisen kanta.fi sivut](#)

Kehittämisen teemat lähivuosille

1.

Kanta-tiedot ammattilaisten päivittäisen työn tukena helpommin (mm. HL7 FHIR)

- Teknisiä rajapintoja kehitetään kohti HL7 FHIR standardia, jotta paikallisten järjestelmien kehittäminen helpottuu
- → ammattilaiset saavat reaaliaikaisemmin ja käytettävämmässä muodossa käyttöönsä tarpeellisen tiedon, mikä parantaa palveluiden laatua ja nopeuttaa hoitopäätöksiä.
- Rakenteisen tiedon määrä lisääntyy ja tiedot tallentuvat reaaliaikaisesti, mikä edistää myös tietojen toisiokäyttöä

2.

Uudet lakisääteisesti kehitettävät toiminnallisuudet hoidon ja palvelujen jatkuvuuden tueksi

- Parannetaan sote-toimijoiden välistä tiedonkulkua
- Tuetaan palvelutoiminnan seurantaan tietojohdamisen keinoin
- Mahdollistetaan asiakkaan parempi osallistuminen omaan hoitoonsa

3.

Valmistellaan EU:n EHDS-asetuksen kansallista toimeenpanoa Kanta-palveluissa projekteissa

- Mahdollistetaan asetuksen mukaiset, mahdollisimman joustavat ja kustannustehokkaat ratkaisut Suomen sote-tietojärjestelmäkentässä
- Kanta-palveluiden teknologiaa kehitetään tukemaan asetusta, jotta suomalaiset voivat hyötyä saumattomasta tiedonvaihdesta myös kansainvälisesti.
- OmaKantaa ja sen mobiilisovellusta kehitetään, jotta kansalaiset voivat hallinnoida EHDS mukaisesti omaa terveystietoaan vaivattomasti
- Autetaan hyvinvointialueita siinä, ettei heidän tarvitse tehdä samoja asioita omiin järjestelmiinsä

4.

Tiedolla johtamisen / tutkimuksen edistäminen

- Kanta-palvelujen uusien tietosisältöjen jalostaminen tietojohdamisen ja tutkimuksen tueksi
- Tiedon toimitukset tiedonsaantioikeudet omaaville tahoille
- Tietotuotteiden kuten raportit, tilastot ja indikaattorit, kehittäminen tietotarpeiden mukaisesti palvelutoiminnan, tuotannon ja käyttöönottojen seurantaan

Kanta-palveluihin tallentuvien tietojen laadun varmistaminen kaikissa vaiheissa

Keinoina tallentuvan tiedon validointi, luokitukset, kansallisten koodistojen käyttö, tietorakenteet, rajapinnat, apt-järjestelmätoteutukset, kirjaamiskoulutus, toimintatapaohjeet

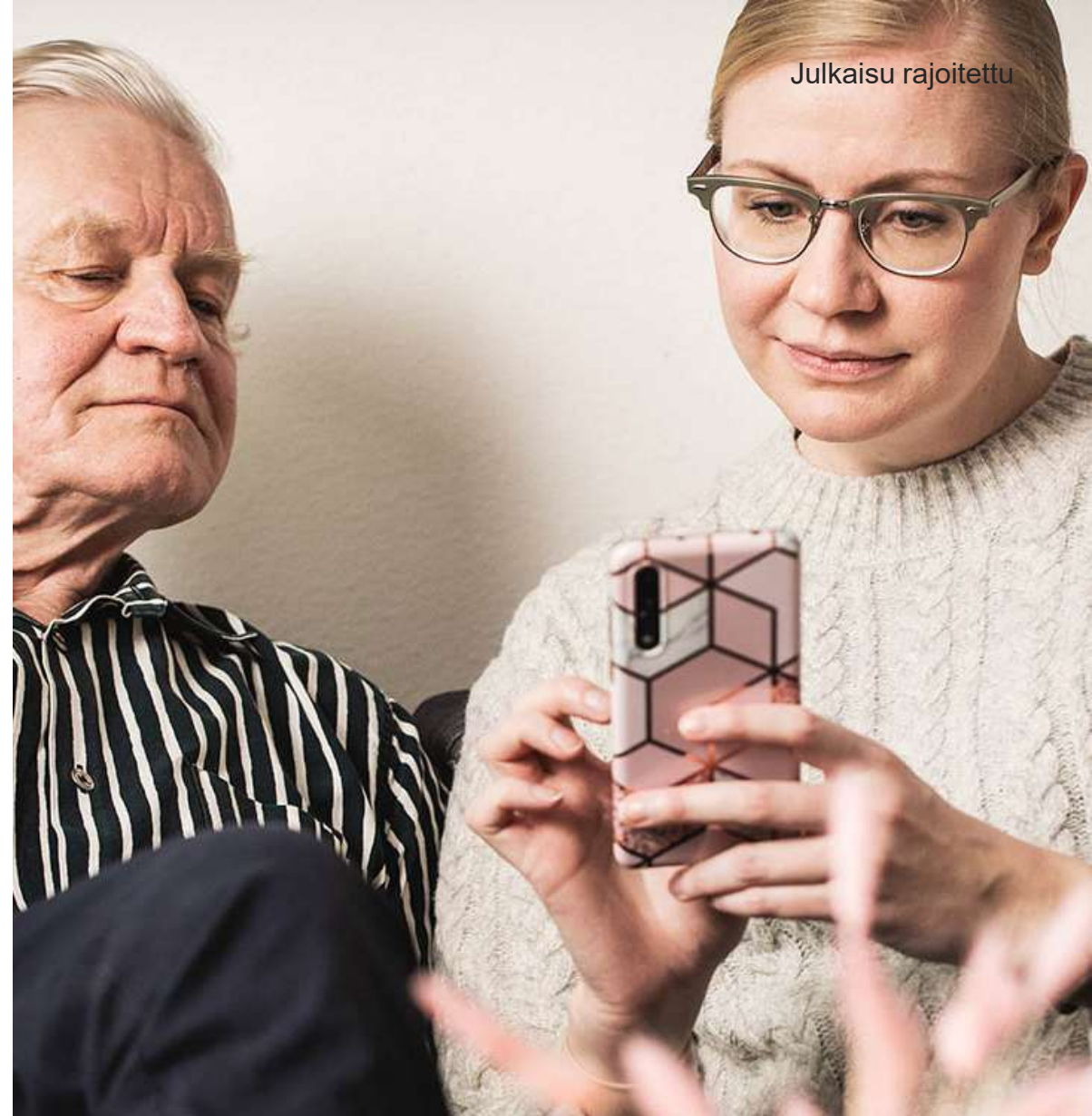
Tiedonsaantioikeus sosiaali- ja terveydenhuollon välillä

- Kansallinen kehitystyö tiedonsaantioikeuteen liittyen sekä potilastietovarannon aikaleimatäydennys kirjausaika-tiedolla mahdollistavat:
 - Asiakas voi antaa luovutusluvan sosiaali- ja terveydenhuollon väliseen tiedonsaantioikeuteen.
 - Sote-ammattilaisen on mahdollista hyödyntää terveydenhuollon potilastietoja ja sosiaalihuollon asiakastietoja toimialojen välillä.
 - Kansalainen OmaKannan käyttäjänä tai hänen puolestaan asioiva kansalainen voi hallinnoida luovutuslupia toimialojen välillä.
 - Sosiaalihuollon ammattilaisen on mahdollista hyödyntää reseptikeskuksen lääkemääräystietoja.

Sote yhteinen tietosisältö: toimintakyvyn perustiedot

- Sote-yhteisten toimintakyvyn perustietojen toteutuksen viimeistely sosiaalihuollon asiakastietovarantoon
 - Ammattilainen voi tallentaa ja hakea sosiaalihuollossa kirjattuja toimintakyvyn perustietoja Kanta-palvelusta
 - Palvelunantajan arkistinhoitaja voi hakea ja mitätöidä sosiaalihuollon tietosisältöjä Merkintöjä toimintakyvyistä ja Toimintakykyarvioita Arkistinhoitajan käyttöliittymässä
- Suunnitellaan terveydenhuollon toteutusta potilastietovarantoon
 - Mahdollisesti toimintakykymittaritiedot voisivat kulkea tulevaisuudessa Kannan avulla ja mm. kansallinen GenPROM tiedonkeruu THL:lle ilman erillistiedonkeruuta

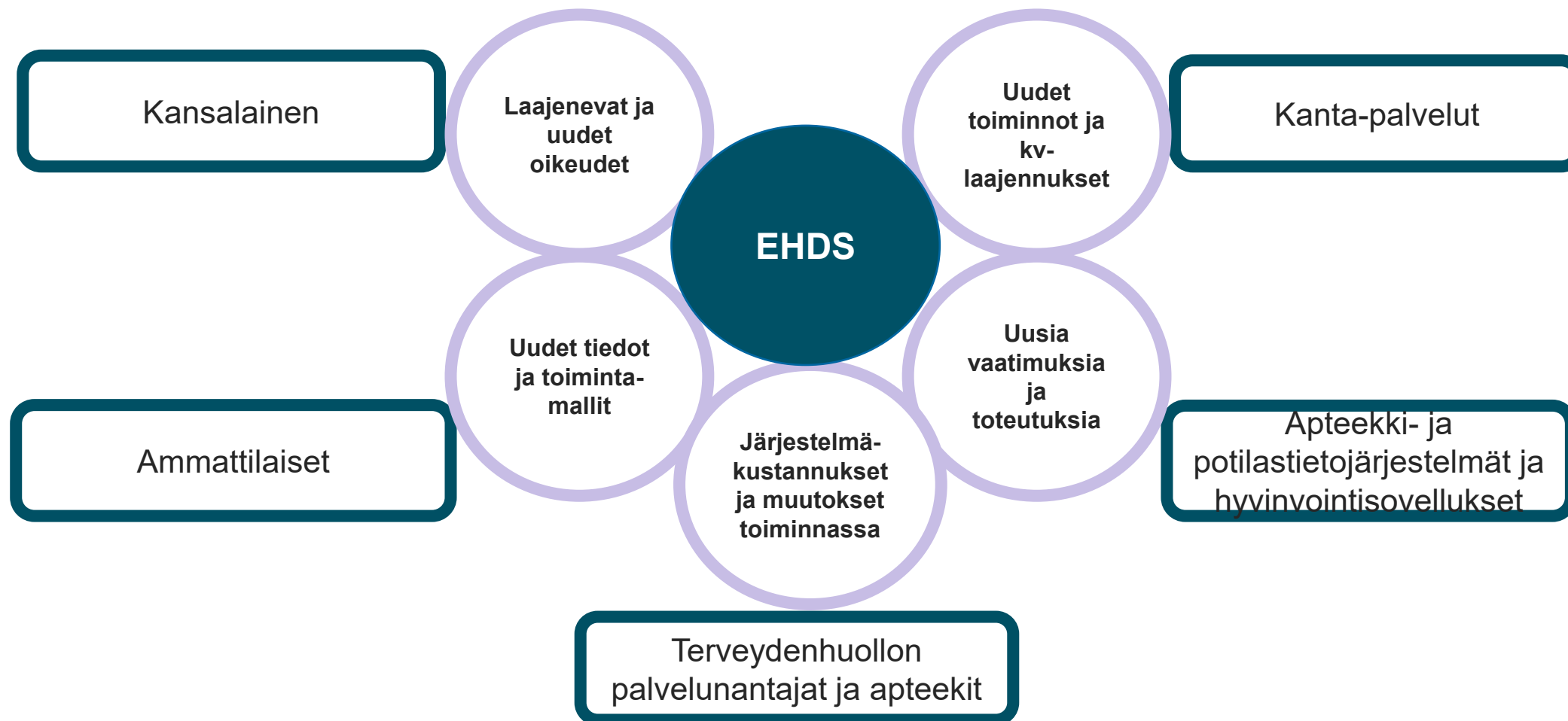
Julkaisu rajoitettu

EHDS tulee

- Tavoite on, että mahdollisimman paljon EHDS:n pakollisista vaatimuksista voitaisiin toteuttaa Kanta-palvelun avulla.
 - Tämä ei tarkoita sitä, etteikö samoja asioita voida toteuttaa myös asiakas- ja potilastietojärjestelmiin ja/tai asiointipalveluihin
 - Tekemistä tulee joka tapauksessa myös aptj:iin ja sote-toimijoille mm. tietojen kirjaaminen toisen EU maan yksilöintitunnuksella
- Kanta tarjoaa kansallisen yhteyspisteen myHealth@EU infraan
- Kanta muodostaa Kantaan tallennettujen tietojen pohjalta EU vaihtoformaatin (EEHRxF)
- Kansalaisen oikeudet toteutetaan keskitetysti OmaKantaan

EHDS vaikutukset ylätasolla eri toimijoihin

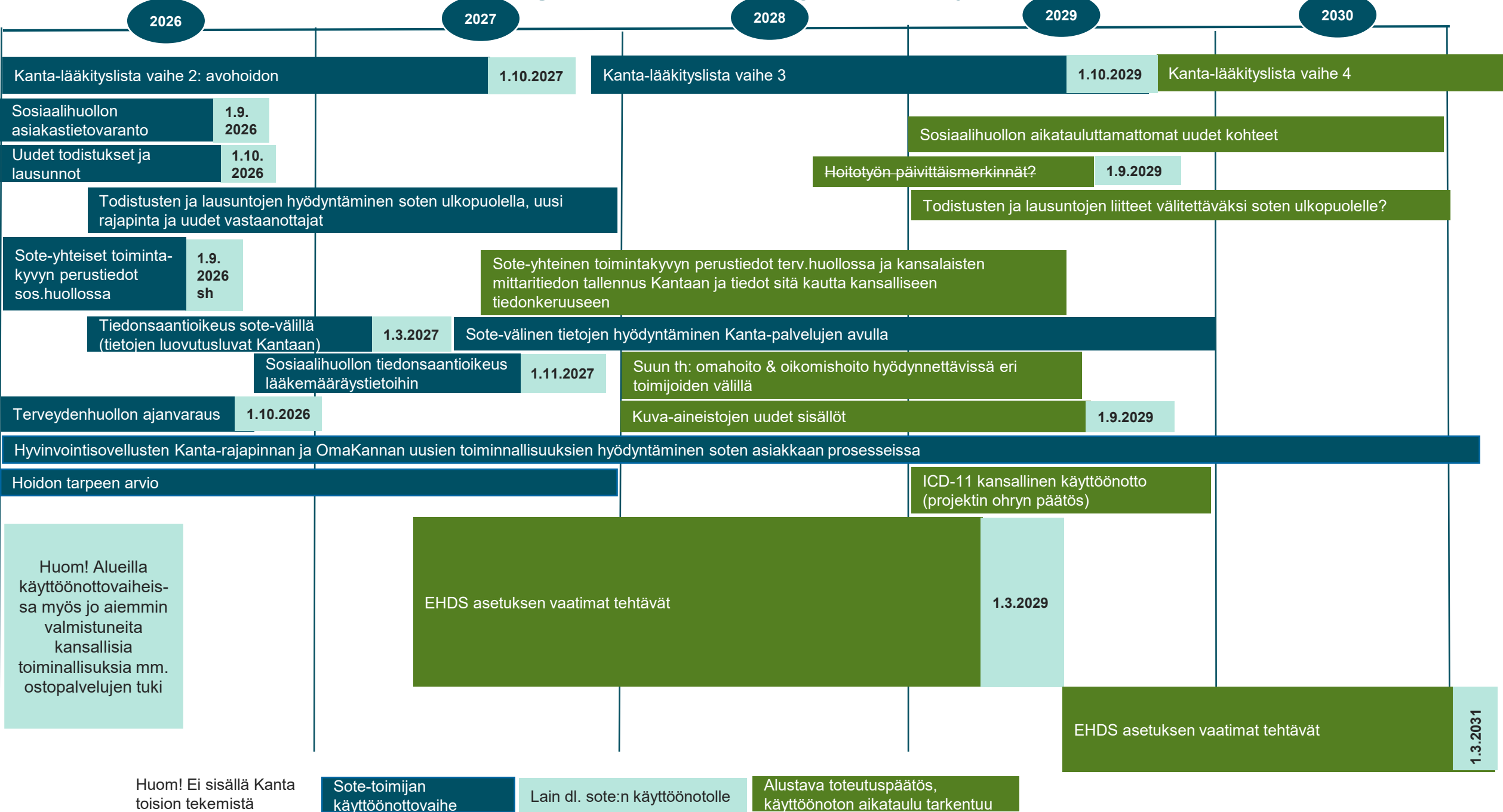

Yhteistyössä tehty tiekarttatyö

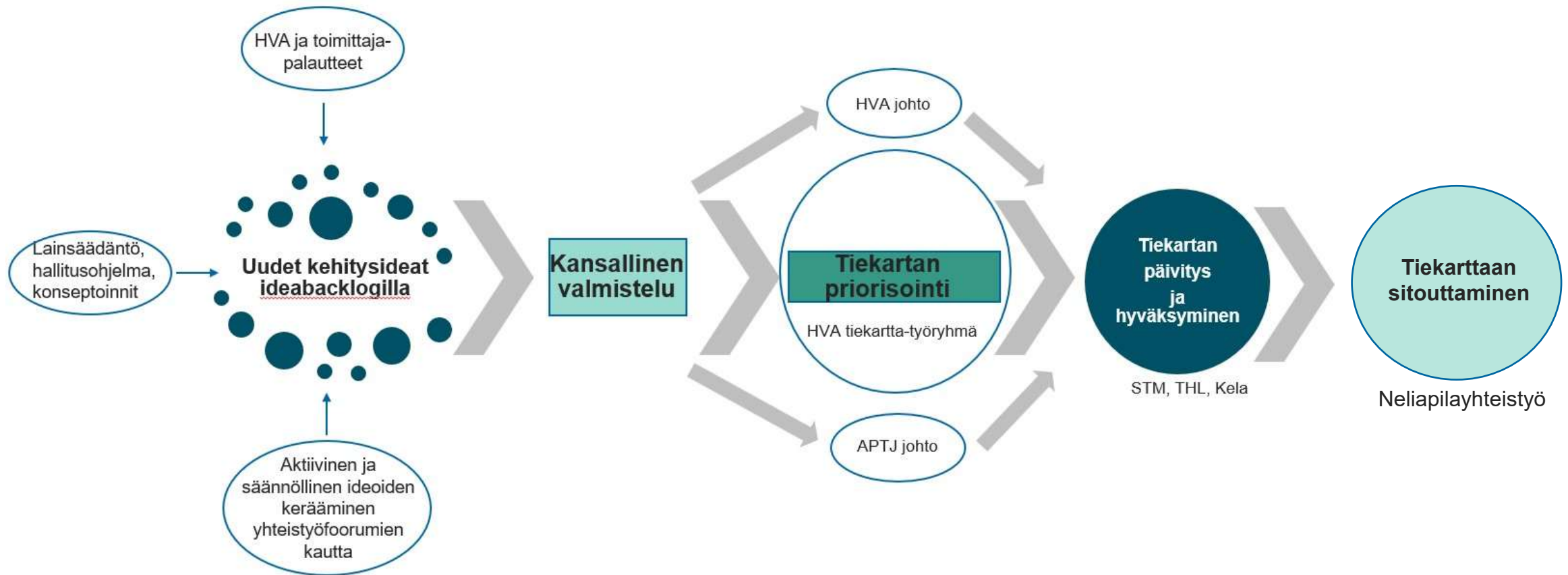
Kanta-tiekartan valmistelu, työstön eteneminen syksy 2025 - nyt

syys	loka	marras	joulu	tammi	helmi	maalis	→
Tietohallintojen verkoston alatyöryhmän työpajat 25.9.-6.11.2025 → luonnos 2026-2030 Luonnoksen käsittely • 30.11. STM hanketoimisto • 3.11. STM sote-tiedonhallinnan ohjausryhmä (THOR) • 17.11. ITD-jaos • 28.11. HVA tietohallintojen verkosto		4.12. & 5.12. kommentointimahdollisuus niille alueille, jotka eivät alatyöryhmässä 13.11.-5.12. aptj-toimittajien kanssa läpikäyntejä 2.12. ICD-ohry: ICD-11 käyttöönoton aikataulukeskustelu 15.12. asti kommentointimahdollisuus Kommenttien yhteenveto Työstömallin jatkosuunnittelua		2026-2030 tiekartan STM THOR käsittely 2.2.2026 HVA- työstö jatkuu helmi-maaliskuussa uusilla työpajoilla: • 6.2. EHDS asiat • 17.3. sosiaalihuollon uudet kehittämiskohteet		→ Jatkuva työstö yhteistyössä Kanta – HVA – järjestelmätoimittajat	

Kanta tiekartta 2026-2030, sote-organisaatioiden käyttöönottojen näkökulma, luonnos 28.1.26

Kehittämisideoista Kanta tiekartalle

Esimerkkejä alustavista jatkokehitysideoista tiedon liikkumisen näkökulmasta

- Eroon todistuksista ja lausunnoista, tieto kulkisi rakenteisesti
- Sosiaali- terveyspalvelujen prosessin tukitoiminnallisuudet kuten herätteet
- Hoito- ja hoivatahto sosiaalihuollossa
- Asiakaskoosteet sosiaalihuollossa tiedon hyödyntämisen tueksi
- Lähetteet ja hoitopalautteet kulkemaan Kannan avulla
- Asiakkaan keskeiset asiakkuustiedot hyödynnettävissä Kannan avulla toimijoille ja puolesta-asioijille

Yhdessä kohti tulevaa

- Sosiaali- ja terveydenhuollon arki ja toimintaympäristö muuttuvat juuri nyt nopeasti – ja niin muuttuu myös Kanta
- Yhteistyö kansallisten toimijoiden, hyvinvointialueiden ja järjestelmätoimittajien kanssa on ratkaisevaa – yhteinen suunta syntyy vain yhdessä.
- **Mikä on juuri nyt keskeisin kehitystarve, jotta sosiaali- ja terveydenhuollon tiedot tukevat arjen työtä paremmin?**
- **Miten toimimme Suomessa yhteisesti EHDS valmistelussa?**

Kanta

Kiitos

Pirjo Vuorikallas, kehityspäällikkö, Kela

www.linkedin.com/in/pirjovuorikallas

kanta.fi

   @kantapalvelut